

Sveriges äldsta Golfskatt?



Vandringspokal i Golf från 1906

Efter tredje inteckningen på fyra år togs denna vandringspokal för alltid av Tor Törnsten 1909. Sannolikt Sveriges äldsta Golfpokal. En klenod!

Läs historien nedan

Klicka på bilderna för förstoring



Göteborgs Idrottsförbund
Vandringspris
Skänkt af
Lars Weibull
"Golf"



Eröfrad af
T. Törnsten 24/9 1906
111 slag
Slog V. Setterberg med 1 hål upp vid 19de hålet

Eröfrad af
Ove Ericsson 28/9 1908
Slog T. Törnsten med 3 hål upp och 2 att spela



*Eröfrad af
T. Törnsten 30/9 1907
Slog V. Setterberg med 4 hål upp och ett att spela*



*Eröfrad af
T. Törnsten 4/10 1909
Slog A. Calvert med 6 hål upp och 5 att spela*

Svensk Golfs äldsta Golfskatt och Golfklenod?

Första Vandringspokalen i SM Match?

Häromdagen var en sån där riktig lyckodag. Hade bokat en runda med några kamrater. Öye Serrander som ringde och bjöd upp till dans på de gröna ängarna hade kommit att tänka på att han hade en raritet hemma i ett skåp. En vandringspokal i äkta silver som förmodligen var det absolut första vandringspriset i Golf för Svenska Mästerskapen i Match!

Hans hustru Pat hade köpt pokalen för ca 10 år sedan på loppmarknaden i Skärholmen för en hundralapp. Hur den kommit dit står skrivet i stjärnorna. Den var då platt som en pannkaka – ungefär som om en greenväلت gått över den. Men efter rekonstruktion hos en silversmed för någon tusenlapp hade den iståndsatts. Han lovade ta med den till klubben.

1:an låg tom och inbjudande när vi slog ut. Öye berättade muntert att han för en 6-7 år sedan hade ringt Svensk Golf för att erbjuda dem göra något i tidningen om denna raritet. Den kvinnlige medarbetaren som då hade tagit emot samtalet hade varit lindrigt intresserad - hon tyckte väl att det var för gamla nyheter... men hon gick med på att han fick buda ut den till redaktionen i Danderyd.

När han inte efter ett par år hade kunnat läsa något om den i Svensk Golf ringde han återigen upp och frågade om pokalen. Hon hade svårt att dra sig den till minnes men till slut kom hon tydligen på var hon hade gjort av den. Hon meddelade samtidigt att man på tidningen inte hade för avsikt att göra någon artikel eller ens någon notis om den. Öye skickade då en budbil för att hämta tillbaka pokalen.

Golfrundan blev en härlig dag med bara tomma hål framför – och likadant bakom efter några hål. Det var precis som på "den gamla goda tiden", alltså som på 1900-talet... samma som den över hundraåriga bucklan var från...

Efter att vi hålat ut (eller ur?) – kan någon lösa frågan om något är mer rätt än det andra - på 18:e hämtade jag bucklan innan vi gick till 19:e för den sedvanliga drinken och lite skrönor.

Första ingraverade årtalet överst på pokalen var 1906 och det fjärde och sista inristade var 1909. Då hade Tor Törnsten vunnit den för tredje gången. Därefter slutar inskriptionerna och man får förmoda att han tog hem den för gott efter tre segrar.



Tor Törnsten framför Hovås första klubbhus -Mattsons källare - ca 1904
Ur GGK:s arkiv

Väl hemma på kvällen tog jag fram Svenska Golf förbundets jubileumsbok 1904-1979 som gavs ut med anledning av Golf förbundets 75-årsjubileum. På ena sidan av pokalen står:

Göteborgs Idrottsförbund
Vandringspris
Skänkt Af
Lars Weibull
"Golf"

Överst på andra sidan var ingraverat -

*Erövrad af
T. Törnsten 24/9 1906
111 slag
Slog V.Setterberg med 1 upp vid 19:e hålet*

Intressant att man 1906 angav antalet slag - men det kanske berodde på att denna match gick över ett helt varv?

I Golf förbundets jubileumsbok däremot står dock att Törnsten vann SM Match det året med 4/2.
Sedan stod:

*Erövrad af
T. Törnsten 30/9 1907
Slog V.Setterberg med 4 hål upp och 2 att spela*

I årsboken står att Törnsten vann SM med 11/10. Det antyder att matchen skulle ha spelats över 36 hål - eller i varje fall över mer än 18 hål. Men varför ändrades det till över 18 hål det året?
Sedan stod:

*Erövrad af
Ove Ericsson 28/9 1908
Slog T.Törnsten med 3 hål upp och 2 att spela*

I årsboken står att J. Harvey vann över Törnsten med 9/8.

Underst och sista året stod:

*Erövrad af
T.Törnsten 4/10 1909
Slog A.Calvert med 6 hål upp och 5 att spela*

I årsboken står att Törnsten vann med 4/2 och att motståndaren hette D von Braun!



Törnsten i puttagen - Ur GGK:S arkiv

Nu reser sig frågan; är detta eller är det inte den första vandringspokalen om SM Match? Första året man spelade SM Match var 1904. Varför sattes inget eventuellt vandringspris upp då? Var har Golf förbundet fått sina uppgifter ifrån? Inte något av de fyra åren stämmer själva resultaten överens. Och 1907 stämmer inte segrarens namn på pokalen och i boken. Och 1909 är det förlorarens namn som skiljer. Om pokalen nu gäller SM Match!

Är det helt enkelt något annat Mästerskap denna värdefulla pjäs spelades om. Trots att Tor Törnsten står som segrare – och även förlorare samma år både på pokalen och i Jubileumsboken – fast med skilda resultat och i vissa fall motståndare! Fast förlorare både 1906 och 1907 var Viktor Setterberg – den svenska golfens fader – samma som i Jubileumsboken. Viktor Setterberg var förutom i totalt fem finaler i SM och Internationella SM – bägge mästerskapen avgjordes i matchspel. Han lyckades aldrig vinna ett mästerskap.

Med tanke på att Sam Sneads 59:a som var den absolut första som gjordes i golfhistorien inte kom med på Svensk Golfs lista över de "10 bästa ronderna genom tiderna som alla har given en plats i golfhistorien" – är jag tveksam över det golfhistoriska intresset på Svensk Golf.

Oavsett om sammanblandning skett eller om det gäller två olika tävlingar – borde det vara tjänstefel att inte uppmärksamma denna mer än 100-åriga vandringspokal av tidningen Svensk Golf!

Om pokalen togs med och visades upp och diskuterades på något redaktionsmöte på tidningen vet vi inte. Men nu får istället The Honourable Society of Golfnuts det höga nöjet att visa upp den för den svenska Golfvärlden!

Ett stort tack Öye för det!

Jag frågade Öye om han hade tänkt göra något speciellt med bucklan och fick till svar: " Vad vi nu skall göra med den vet vi inte riktigt, men vi är öppna för förslag" – svarade han.

Den 4/10 i år är det 100 år sedan bucklan vanns och höjdes för tredje och sista gången av Tor Törnsten. Känns som att det den 4:e oktober är läge för något slags jubileum...



Hrr Åkermark - T. Törnsten - V.Setterberg - Andrén. Bild från mellan 1904-1910
Ur GGK:s arkiv

Fortsättning följer i del 6 - http://www.golfnuts.se/Del_6_-forts_pa_del_5.asp